

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Rebus Ecclesiae Alienandis, vel non. Titulus XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

598 ANALYS. IVRIS PONTIFICII
tus. primum, inquit Innocentius, licitum est al-
terum, ne via cōmuni cōmittendæ simoniæ ap-
riatur, prohibetur, d. c. vnico, ext. eo. c. prohibe-
mus, ext. de censib. Pari ratione Tutonenſi Con-
cilio cautū est, ne beneficia conferenda diuidan-
tur, c. maioribus, extr. de præben. nisi præbenda
adeo diues sit, vt eius annui redditus plurimum su-
stentationi sufficiant, c. vacante, extr. de præb.
Aliàs nec electio duorū, vel pluriū, ad vnā præ-
bendam, vt, ea dissecta, fructibus in pares por-
iones potiantur, vel alter expectet, donec alius va-
cabit, iure subsistere poterit, c. maioribus, ext. de
præbend. & ibi per Abba. & alios Dd.

DE REBUS ECCLESIAE A-
lienandis, vel non,
Titulus XIII.
Continuatio.

Alienatio rerum Ecclesiasticarum regu-
liter interdicitur: siue Prælati, siue Cap-
tulum, siue quidam ex Capitulo, siue Pa-
latorum auctoritate, res Ecclesiæ distrahan-
tantum, vt alienatores, nisi res restituantur,
communicationis sententiam incurrant, c. si
quis, ext. eod. Possunt tamen ex causa alienari
vt infra patebit.

Quid est Alienatio?

Alienationis vocabulum est generale, con-
nens omnes actus, quibus rerum dominia trans-
feruntur, l. alienatus, ff. de verb. sign.

Quotuplex Alienatio?

Duplex, propria & impropria. Propria dicitur, actus, quo dominium tam directum, quam utile, transfertur. Sic accipitur in l. alienationis, & l. alienatum, ff. de verbor. signifi. Impropria alienationis appellatione continetur actus, quo non directum dominium, sed utile, vel ius aliquod in re constituitur. Unde alienare etiam dicitur, qui bona sua in emphyteusin concedit: vel qui in ijs ius hypothecæ constituit, l. fancimus, C. de reb. alien. non alienan. Accipitur igitur hoc titulo generalissimè, vt tam ad translationem, dominij, quam iuris alicuius constitutionem referatur. Dicitur enim in c. nulli liceat, extr. eod. alienationis verbum continere venditionem, permutationem, hypothecam, donationem, conductionem, emphyteusin, & omnem conventionem, per quam dominium transfertur, Abb. in c. 1. de his, quæ fiunt à Præla. sine consen. Cap. & Paulus II. in extrauag. ambitiosæ, eod.

Quæ causa Efficiens?

Causa efficiens est, Episcopi autoritas, accedente maioris & sanioris partis Capituli consensu, vel etiam interdum Summi Pontificis consilio, & econtrà, c. alienationes, & c. monemus, 12. quæst. 2.

Quod Subiectum?

Pontifex, Episcopus, Capitulum; quilibet Prælatus, & Collegium.

Pp 4

Quod

Quod Obiectum?

Quæuis res Ecclesiastica, mobilis, siue immobilis, cuius alienationem utilitas, vel necessitas, vel quæcunq; alia iusta causa suadet, c. aurum, & terrulas, c. Apostolicos, 12. q. 2.

Quæ Forma?

Hodie de iure Canonico alienatio rei Ecclesiæ requirit aliam solennitatē, quàm quæ in iure est iure civili, per auth. hoc ius porrectū, de sacrosanct. eccles. Cū requiratur forma tradita in c. sine exceptione, 12. q. 2. & in c. 1. cum glo. de reb. eccles. non alienan. in 6. teste Bart. in d. auth. hoc ius porrectum. Scilicet, vt consensu totius cleri, vel maioris & sanioris partis, vel Episcopi autoritate, accedente summi Pontificis autoritate, & Capituli consensu, eorundemq; subscriptione, rei Ecclesiasticæ alienatio, ob legitimam causam fiat, sitq; ea Ecclesiæ utilis, & non damnosa. Ex his nota, ad alienationem rerum Ecclesiasticarum requisita: 1. Enim requiritur consensus totius Capituli, & dicitur consensus totius Capituli, si maior & sanior clericorum sententia accesserit, c. Ecclesiæ, extr. de elect. c. de nationes, 12. quæst. 2. 2. Eiusdem Capituli prohibitionis tractatus, instrumento desuper, per tabulationem confecto, & subscriptionibus confirmatus, c. non liceat, 12. q. 2. & c. 1. eo. tit. in 6. c. sine exceptione, 12. quæst. 2. Dd. in l. iubemus, §. cetero nomus, C. de sacrosancta Eccles. 3. Quod alienatio rei Ecclesiasticæ fiat ab Episcopo, eius autoritas non sufficit: nisi accesserit Summi Pontificis licentia, & Capituli consensus, c. 2. eo. tit. in 6.

in 6. nisi res sint modicæ & exigui præcij, vel necessitas alienationem suadeat, c. terrulas, 12. q. 2. 4. Requiritur, vt res ad Ecclesiam pertineat, nam si alterius esset, alienatio non subsisteret. Nec interest, an sit res mobilis, vel immobilis, temporalis, pro sustentatione clericorū destinata, an sacra: quia etiā ob summā pietatē & necessitatem, tempore videlicet famis, & pro redemptione captiuorum, vasa sacra alienari possunt: sacra enim Ecclesia aurum, testante Ambrosio, in libro de Offi. non vt seruet, sed vt erogat, & subueniat in necessitatibus, c. aurum, & c. Apostolicos, 12. quæst. 2. 5. Requiritur, vt legitima vel probabilis alienationis causa subsit. sunt autem variæ alienandi causæ probabiles: prima causa necessitatis: vt si ære alieno ita sit grauata Ecclesia, vt illi distrahendo fructus vel redditus non sufficiant, c. hoc ius, porrectum est, 10. quæst. 2. 2. causa pietatis, vt pro captiuis redimendis, vel succurrendo, indigentia & calamitatibus pauperum, tempore famis, c. cum redemptor, 12. quæst. 2. c. gloria, & d. c. aurum, 12. quæst. 2. 3. causa vtilitatis: vt si res distrahantur, quæ seruando seruari non possunt, vel si ea magis oneri sint Ecclesiæ, quàm emolumento, vel si vineæ, agri, & huiusmodi generis possessiones, sint nimis procul sita, nec possit Ecclesia ea commodè colere, hac ratione alijs vel ad tempus locari, vel in perpetuam emphyteusim concedi, vel si potiùs Ecclesiæ expediat, distrahi possunt, c. sine exceptione, 12. q. 2. c. ad aures, ext. cod. c. terrulas, 12. q. 2.

Quæ causa Impulsua?

Necessitas, pietas, vtilitas, maxima incommoditas, & æquitas.

Quis Effectus?

Si alienatio ex iusta causa fiat, est translatio domini, vel constitutio iuris, ex quo possidet rem Ecclesiasticam, actio & exceptio ex multis & varijs causarum figuris proficiscentes concluduntur. Quod si autem nulla alienandi probabilis causa subsit, vel forma superius tradita seruata non sit, vel Ecclesia enormiter læsa sit, effectus est, in integrum restitutio, qua alienatio celebrata rescinditur, c. 1. & c. ad nostram, extr. eod. Qua tamen rescissione opus non est, si læsio in præcio enormissima fuerit, est enim in casu ipso iure alienatio nulla, c. cum dilecti, de empt. & vend. Pœna absque consentientis est, vt officio priuetur, deponatur, & omne damnum ob id Ecclesiæ illatum restituere compellatur, c. monemus, 12. q. 2. & c. canonicus iniuste subscribens, c. si quis, extr. eod. c. quod sicut, extr. de electio. Pœna autem impientis est, vt rem Ecclesiasticam restituat, gram cum omnibus fructibus perceptis, nisi sit ab Ecclesia precium solutum repetere, c. pfi, siue sit bonæ fidei, siue malæ fidei possessor, aduersus alienantem conceditur regressus, c. hoc ius porrectum, 10. q. 2. c. ad aures, extr. eod. & c. vulterano, 12. q. 2.

Quæ Cognata?

Occupatio: sicuti enim occupatio res nullius subijcit alicuius dominio: ita etiã alienatio ex summa pietate & necessitate facta res sacras (quæ nullius etiam esse dicuntur) alterius dominio addicit, inst. de rerum diuis. Res iudicata, transactio, secuta traditione, præscriptio, vix enim est, vt inquit Paulus, l. alienationis, ff. de verb. sig. vt non videatur alienare, qui patitur vsucapi.

Quæ Pugnantiæ?

Enormis læsio Ecclesiæ, error vel ignorantia Capituli, vel Episcopi, simulatio contractus, cui alienatio nititur, dolus contrahentium, defectus legitimæ causæ, sacrilegium, furtum, violenta inuasio, illicita vsurpatio, c. prædia, c. de viro, c. de rebus, c. precariæ, c. sicut, c. nõ habeti, 12. q. 2.

AXIOMATA ET SENTENTIAE.

Alienatio rerum Ecclesiasticarum iure non subsistit, & alienatores, nisi rem restituant, excommunicantur, potestque quilibet clericus contradicendo ipsam rem alienatam cum fructibus repetere, c. si quis, extr. eod.

Si Ecclesia enormiter fuerit læsa, exemplo minoris, ipsi integrum restitutio conceditur, c. ad nostram, extr. eod.

Alienatio rei Ecclesiasticæ, sine legitimo Ecclesiasticarum personarum assensu, non tenet, licet approbetur, per constitutionem laicorum, c. cum laicis, extr. eodem.

Cui po-

Cui potestas rei alicuius disponenda conceditur, ipsam distrahere vel dilapidare, non debet, c. capla, 10. quest. 2.

Alienatio, quæ cedit in detrimentum Ecclesie, valius est momenti, c. ea enim, 10. q. 2.

Qui Christi pecunias & Ecclesie aufert, fraudat et rapit, ut homicida in conspectu iudicis reputabitur, qui Christi, 12. q. 2.

Summum in rebus bonum est, iustitiam colere, ac suarumque iura servare, & in subiectos non sinere quod potestis est fieri, sed quod æquum est, custodire, c. si seculi, 12. q. 2.

Vasa sacra pro redemptione captiuorum licentiamnantur, c. & sacrorum, & c. sacrorum, 12. q. 2.

Aurum habet Ecclesia non ut seruet, sed ut emerget subueniat in necessitatibus, 12. q. 1. c. aurum.

Ex causa necessitatis vel utilitatis rerum Ecclesiarum alienatio conceditur, c. sicut, & c. terrulani, 12. q. 2.

DE PRECARIIS.

Titulus XIII.

Continuatio.

EX modis alienandi videtur esse præcario. Quia non tantum dominij alienationem, verum etiam contractus; quibus res alteri conceditur, vel ius in ea constituitur præhendit. Ideo non tantum permutans, verum alioque modo dominium transferens, sed & is, qui hypothecæ vel pignori dat, vel rem utendam alteri permittit, quodammodo alienare dicitur, c. nonnulli, extr. de reb. Eccles. & l. sancimus, C. de reb. alien. non aliena.